

คำสอนของยาย ๓

คุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบลากิจันทร์ ชนนกยูง
ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย

รวบรวมโดย

พระมหาสุวิทัย วิชเชสโก ป.ธ.๕

วัดพระธรรมกาย

ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

คณฑ์ศิษยานุศิษย์
จัดพิมพ์เป็นธรรมบรรณาการ
เพื่อน้อมบูชาธรรม แด่
คุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ชนนกุยง
ในวาระครบ ๕๒ ปี
ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือนยี่
วันพุธที่สุดที่ ๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

คำนำ

ไม่ใช่เรื่องธรรมดามั้ย

ที่ใครลักคนจะสามารถไปรู้ ไปเห็น

เรื่องราวของวัชภูลส่งสาร นรก สวรรค์

หรือแม้กระทั่งพระนิพพานได้

แต่ทั้งหมดนี้

คือสิ่งที่คุณยายอุบลากจันทร์ ขันนกยุง

มีความเชี่ยวชาญอย่างที่สุด

เป็นความเชี่ยวชาญด้วยธรรมะภายใน

หากใช้จากตัวเราได้ ทั้งล้วน

ความรู้ของคุณยาย
ทั้งละเอียดลีกซึ้ง
แลกกว้างใหญ่ไพศาล
ในขณะที่คำสอนของท่าน
เรียบง่าย เจาะลึกถึงใจคน
“ความลับ...ไม่มีสำหรับยาย”
จึงเป็นความจริงที่ใครต่อใคร
ต่างได้ประสบมาแล้วด้วยตนเอง
ชีวิตของคุณยาย
มีเป้าหมายที่สูงส่ง สูงที่สุดธรรมชาติ
ถ้อยคำของท่าน
จึงบริสุทธิ์ บริบูรณ์ ด้วยศีล สมาริ ปัญญา
สามารถยกใจคิชช์ให้รักการทำความดี
สร้างนารมือย่างเบิกนาน เชื่อมั่นในบุญ

คำสอนของคุณยาย

จึงเป็นมรดกอันทรงคุณค่ามหาศาล

เป็นพยานแห่งธรรมของพระลัมมาลัมพุทธเจ้า

ที่คุณยายมอบไว้ให้เรา...มนุษยชาติทั้งมวล

พระมหาสุวิทย์ วิชเชสโก ป.ธ.๙

วัดพระธรรมกาย จ. ปทุมธานี

๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔

คำสอนของยาຍ ๓

สารบัญ

คำนำ -----	๕
บทกลอนบูชาธรรม -----	๑๑
๑. รักตัวเอง -----	๑๗
๒. หมายคลิ่ตัว -----	๑๓
๓. แก้ไขตัวเอง -----	๑๔
๔. อาศัยบุญ -----	๑๕
๕. สำคัญที่ปัจจุบัน -----	๑๖
๖. สมบัติล้ำค่า -----	๑๗
๗. ประโยชน์ตน และผู้อื่น -----	๑๙
๘. เดียววัน เดียวคืน -----	๒๑
๙. รับเข้าวัด -----	๒๒
๑๐. เตรียมตัว -----	๒๔
๑๑. ไม่อยากได้สมบัติครอ -----	๒๖
๑๒. ไม่เกลียดครอ -----	๒๗
๑๓. อาย่างอื่นทึ้งให้หมด -----	๒๘

คำสอนของยาย ๑

๑๔.	รู้ทันหมด -----	๒๙
๑๕.	ความลับไม่มีในโลก -----	๓๐
๑๖.	ไม่รู้จริง -----	๓๑
๑๗.	รู้จริง...ไม่อวดใคร -----	๓๓
๑๘.	ทำวิชาได้ -----	๓๔
๑๙.	รักธรรมะจริงๆ -----	๓๕
๒๐.	ละเอียดจริงๆ -----	๓๖
๒๑.	ไม่รู้จะบอกว่ามากเท่าไร -----	๓๗
๒๒.	รับศึกได้ -----	๓๘
๒๓.	ไม่ต้องให้ครามาโอ-----	๓๙
๒๔.	นิ่งเงียบ...เหมือนแพ้...แต่ชนะ -----	๔๐
๒๕.	smarty ช่วย -----	๔๑
๒๖.	ตั้งสติ...ก่อนพูด -----	๔๒
๒๗.	ยกใจให้สูง -----	๔๓
๒๘.	ไม่สวยเลย -----	๔๔
๒๙.	เห็นชัด -----	๔๕
๓๐.	ไม่เป็นสาระไม่พูด -----	๔๖
๓๑.	ตามยาไปได้ -----	๔๗
๓๒.	สมบูรณ์ บริบูรณ์ -----	๔๘
๓๓.	คำอธิษฐานของยาย -----	๔๙

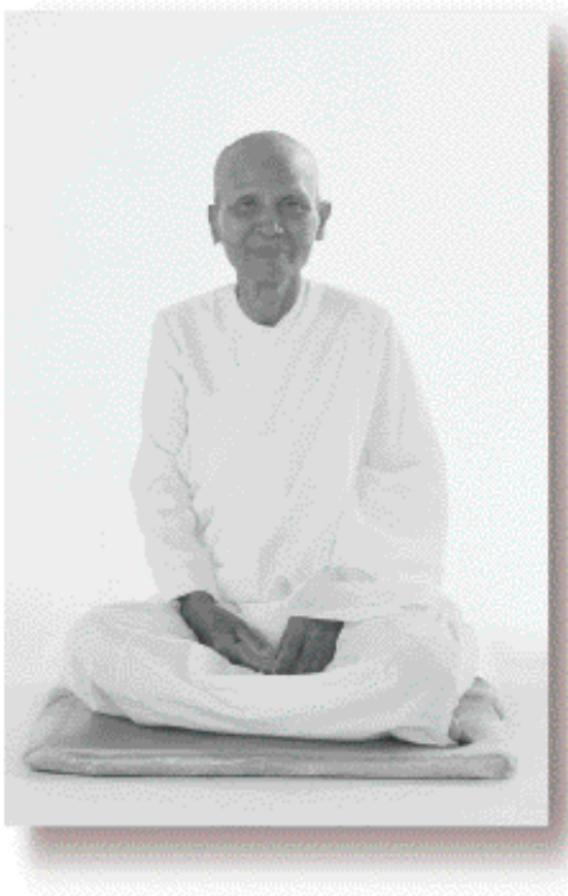
คำสอนของยาຍ ຕ

๓๔.	รู้เท่าทัน...ไม่โกรธตอบ -----	๕๗
๓๕.	อีกชาติเดียว -----	๕๙
๓๖.	ไม่อุகฤษชี -----	๖๑
๓๗.	อย่าเหลวสติ -----	๖๒
๓๘.	อ่อนน้อมเสมอ -----	๖๓
๓๙.	ตามให้ทัน -----	๖๔
๔๐.	สู้....เจยบ -----	๖๖
๔๑.	ต่อสู้ และอดทน -----	๖๗
๔๒.	อย่าให้ร้าวเหล -----	๖๘
๔๓.	จน...หมดตัว -----	๖๙
๔๔.	บุญ...ไม่ทำไม่ได้ -----	๗๑
๔๕.	ครรฯ ก็อยากคบหา -----	๗๒
๔๖.	ทำแต่กรรมดี -----	๗๓
๔๗.	บุญเก่า บุญใหม่ -----	๗๔
๔๘.	ช่วยคนอื่นได้ ต้องมีบุญมาก -----	๗๖
๔๙.	คนมีบุญมาก ปการองคนมีบุญน้อย -----	๗๗
๕๐.	นึกถึงบุญได้...ได้บุญมาก -----	๗๘
๕๑.	เอาทั้งบุญหาย บุญละเอียด -----	๗๐
๕๒.	บุญ...ทำความสະอาดรณีสงฆ์ -----	๗๑

คำสอนของยาย ๑

๔๓.	ยืดบุญเป็นที่พึ่ง -----	๘๗
๔๔.	ได้บุญทุกวัน -----	๙๓
๔๕.	ได้ตามที่ตั้งใจไว้ -----	๙๕
๔๖.	ทำบุญไม่สูญ -----	๙๗
๔๗.	เพราะบุญ -----	๙๙
๔๘.	บุญช่วย -----	๙๐
๔๙.	อายุน้อยไม่เป็นไร ขอให้บุญเยอะ -----	๙๑
๕๐.	อายุลั่น อายุยืน -----	๙๒
๕๑.	สร้างบุญให้มาก -----	๙๓
๕๒.	เอาไปได้แต่บุญปาป -----	๙๖
๕๓.	แหล่งบุญกุศล -----	๙๘
๕๔.	เข้าชีวิตเข้าแลก -----	๙๙
๕๕.	คิดได้บ้างใหม -----	๑๐๐
๕๖.	อย่าดูถูก -----	๑๐๑
๕๗.	พอดี พอดี -----	๑๐๒
๕๘.	มนุษย์ประเสริฐสุด -----	๑๐๓

แม่คึนวัน	ผันผ่าน	นานแพ้หงื่อน
คำสอนนาย	ยิ่งใหญ่	ไม่แปรผัน
คุณค่าคำ	หล้าใจหาย	ยกจำเนรช์
ชีสวัสดิ์	พระนิพพาน	สาสนสุดธรรม

คำสอนของยาย ๑

๑

รักตัวเอง

ให้เราสร้างความดีของเรามากเข้า
บุญมากเท่ากูเขามีอะไร อะไรๆ ก็ปิดไม่อญี่
บังไม่อญี่ ครรา ก็จะเห็นความดีของเรา

จำคำของยายเอาไว้ให้ดีนะ เราสร้าง
ความดี สร้างบุญของเราไปอย่างนี้ จะได้ชื่อ
ว่ารักตัวเอง ส่งเสริมตัวเอง

ทำบุญมากๆ เข้า ลักษันหนึ่งบุญจะเต็ม
แผ่นอน ถึงวันนั้นเราก็สบาย มีแต่ความสุข

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๒

หามงคลไส่ตัว

เกิดเป็นคน มันต้องหามงคลไส่ตัว ชีวิต
ถึงจะเจริญได้

จะต้องนึก ต้องคิดหามงคลไส่ตัว คิด
แต่เรื่องดีๆ ที่เป็นมงคล ใจถึงจะเจริญได้
ถ้าใจดี คำพูดก็เป็นมงคล ทำอะไรก็
จะเป็นมงคลไปด้วย

๓/ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

คำสอนของยาย ๓

๓

แก้ไขตัวเอง

เราต้องคิดให้ดีว่า ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย
ชาติสุดท้ายที่เราจะมีโอกาสแก้ไขตัวเรา

ชาติสุดท้ายแล้ว จะต้องแก้ไขตัวเอง
ให้ดีที่สุด ต้องสร้างบุญให้มากๆ ให้บุญเป็นภูเขา
ถ้าจะสร้างบุญให้ได้มากๆ ก็ต้องนั่ง
ธรรมะมากๆ อธิษฐานมากๆ ล้อมคอกให้ดีด้วย

ไม่ได้บันทึกวันที่

๔

อาศัยบุญ

ในที่สุด ตัวเราเองเท่านั้น ที่จะช่วยเราได้ คนอื่นเราจะห่วงพึงไม่ได้ ต้องอาศัยบุญของเรา และความตั้งใจของเรา

ถ้าเราใจจรดเข้าไปข้างในศูนย์กลางกาย
ความรู้สึกจะกว้างขวางไม่มีที่ลิ้นสุด

ถ้าเราใจไว้ข้างนอกตัว ความรู้สึกถูกปีบ
ให้แอบลง

๓ กันนายัน ๒๕๓๑

คำสอนของยาย ต

๕

สำคัญที่ปัจจุบัน

เด็กชายคนหนึ่ง มากราบและเรียนถาม
คุณยายว่า ชาติก่อนเคยเกิดเป็นครอ เป็นอะไร
มาก่อน คุณยายตอบว่า...

เรื่องชาติก่อนจะเป็นยังไง

เอาไว้ก่อน

สำคัญอยู่ที่ตัวคุณในปัจจุบันนี้

จะทำอะไรให้กับตัวเอง

เอาตัวเองให้รอด

๑๐ มีนาคม ๒๕๓๔

๖

สมบัติล้ำค่า

นี่นายยังแข็งแรงอยู่ ยังพูดไหว ก็พูดๆ
เอาไว้ ยายให้สมบัติแก่เรา เป็นสมบัติที่ล้ำค่า
ที่สุด

เพราะฉะนั้นให้จำคำของยายไว้ และ
เก็บรักษาสมบัติที่ยายให้ไว้นี้ให้ดีที่สุด ต่อไป
ภัยภาคหน้าจะได้อา恃รอดได้

ยายมีแต่ความหวังดีตลอดเวลา
 มีแต่คำว่าให้ประโยชน์สูงสุดอยู่เรื่อยไป
 ขอให้พวกราตรึ่งใจทำตัวกันให้ดี ตั้งใจ
 เอาบุญให้เต็มที่

เมื่อยังมีกำลังแข็งแรง ให้รับขวนขวย
 ให้เต็มกำลัง

คำสอนของยาย ๑

เมื่อสร้างวัดเสร็จแล้ว ยายจะเอาวัด (ศูนย์พุทธจักรฯ)* ขึ้นไปถวายพระพุทธเจ้าบนพระนิพพานอีกทีหนึ่ง จะได้บุญลະເອີຍดົດກັນໄປ จะได้บุญใหໝູໃນครั้งนີ້ ต้องตั้งใจทำกันให้ดี

เราต้องช่วยกันทำศูนย์พุทธจักรฯ ให้สะอาด ให้บริสุทธิ์ มีอะไรต้องกราบเรียนหลวงพ่อตามความเป็นจริงทุกประการ

ให้เราถือว่าเรามีความบริสุทธิ์ใจ มีคีล มีลัจจะ เหมือนอย่างที่ยายได้ทำเป็นตัวอย่างแก่พวงเราแล้ว

๕ พฤศจิกายน ๒๕๗๒

* ศูนย์พุทธจักรฯ ปัจจุบันคือ วัดพระธรรมกาย

๓

ประโยชน์ตน และผู้อื่น

ยายทำเพื่อตัวเอง

และเพื่อคนหมุ่นมากด้วย

เราเกิดมา

ควรทำประโยชน์สักอย่างหนึ่ง

อย่างน้อยที่สุดก็ทำให้ตัวเอง

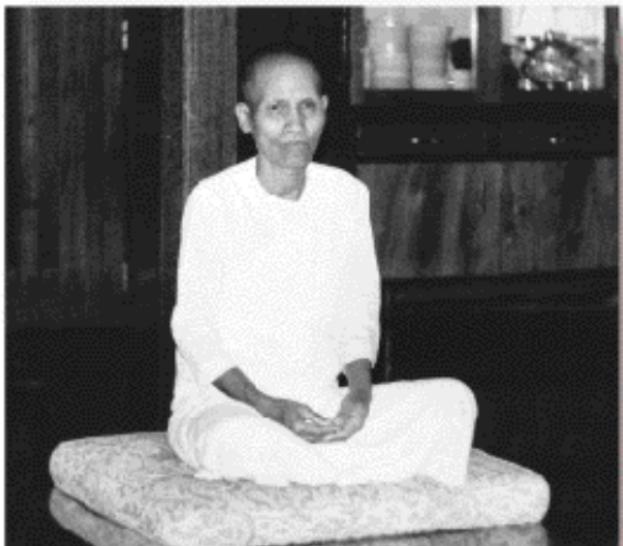
ถ้าทำให้ตัวเองได้

แล้วยังทำให้คนหมุ่นมากได้

ชีวิตนี้เกิดมาก็คุ้มแล้ว

๔ มีนาคม ๒๕๖๓

คำสอนของยาย ต

๔

เดียววัน เดียวคืน

สาวชูชนมากราบขอธรรมจากคุณยาย
คุณยายจึงสอนว่า...

คนเราจะพยายามเมื่อไร ก็ไม่มีครรภ์เวลา
 เพราะฉะนั้นต้องรับเข้าวัด ก่อนที่เขาจะหามเข้า
 เดียวก็วัน เดียวคืน ชีวิตก็หมดไป
 วันๆ ต้องตักตวงเอาบุญติดตัวเราไปให้เยอะๆ
 บุญไม่มีกิเลส คนมีกิเลส
 เวลาเดือดร้อน ต้องนึกถึงบุญ
 หาบุญได้ ใช้บุญให้เป็น
 หาเงินได้ ใช้เงินให้เป็น

๑๑ มกราคม ๒๕๓๘

๙

รีบเข้าวัด

คุณยายสอนสาธุชนที่มาวัดครั้งแรกว่า

ควรเข้าวัดตั้งแต่เรยังเป็นๆ อญ
ยังไงๆ เราก็ต้องเข้า

พ่อแม่รักลูกแค่ไหน

ลูกตายก็ยังต้องเอาเข้าวัด

ลูกรักพ่อแม่มากแค่ไหน

พอตายก็ต้องหามเข้าวัด

เราควรเข้าวัดตั้งแต่เรยังรู้เรื่อง ยังแข็ง

แรง

ถ้ารอให้แก่แล้วค่อยเข้า ก็จะเข้าไม่ไหว
ไม่มีแรง

คำสอนของยาย ต

คนเราตายแล้วไม่สูญ

คนทำความดี พ่อจะละโลก ถ้าจิต
คิดถึงเรื่องดีๆ ก็ไปสร้างรุค

บางคนทำความชั่ว พ่อจะละโลก จิต
ไปเกะเรื่องที่ไม่ดี ก็ไปตกนราก

บางคนบាបไม่ทำ กรรมไม่สร้าง พ่อ
จะโลกก็ท่องเที่ยวอยู่ในโลก

๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๔

๐๐

เตรียมตัว

คุณย่าท่านหนึ่งอายุ ๘๐ ปี เป็นผู้ให้ภูมิใจบุญ มีลูก ๕ คน มาการำเรียนคุณยายว่า ลูกชายคนเล็ก ไม่เชื่อฟัง ทำให้เสียใจ คุณยายสอนว่า เสียใจทำไม เขาโตแล้ว บินได้เข้ากีไป ตามทางของเขาก็ได้

สมัยพยายามอยู่บ้านนครไชยศรี เลี้ยงแมว แมวมันออกลูกมา ๕ ตัว ยายเลี้ยงลูกมันจนโต แล้วมันก็ไป

ยายพิจารณาว่า อ้อ ! ไอ้หมาแมวนี่ มันก็คน มันเกิดมาใช้กรรม นกเวلامันฟักไข่ พ่อลูกมันบินได้ มันก็บินไป

คุณน้าอยุ่มากแล้ว เราต้องเตรียมตัว แล้ว เราต้องทำบุญ

คำสอนของยาย ๑

ตายแล้วเราเอาอะไรไปไม่ได้
ทำบุญ ก็เอาบุญติดตัวไป
ทำบาป ก็ได้บาปติดตัวไป

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

๑๑

ไม่อยากได้สมบัติคร

ยายเป็นคนสร้างวัด

อาศัยบุญ มีกิน มีน้ำอาบ มีที่อยู่

ไม่อยากได้สมบัติคร

ไม่ไปลักขโมยคร

ครทำอะไรกับยายให้เขาแบกเอาไปให้

หมด

ยายจะไม่ทำให้ครกระเทือนใจ

ไม่ได้บันทึกวันที่

๑๒

ไม่เกลียดใคร

ยายไม่เกลียดใครเลย

เพราะยายกลัวว่าชาติต่อไป

คนเข้าจะมาเกลียดยาย

ย้ายมองไกลๆ

ไม่ได้มองแค่ล้านๆ เผพะหน้า

เพราะจะนั้นยายไม่เกลียดใคร

ยายรักเข้าทุกคน

๑ มกราคม ๒๕๓๔

คำสอนของยาย ต

๑๓

อย่างอื่นทึ้งให้หมด

ทำสามาธิ ล้มมา อะระหั้ง ก็ได้บุญแล้ว
การได้ธรรมกายไม่ใช่ของง่ายๆ
ใจเรามันวิงไปทั่วรอบโลก ต้องดึงมันเข้า
มา ให้หยุดให้นิ่งอยู่ที่คุณย์กลางกาย เหนือสะเดื้อ^๒ นิ้ว

เรื่องอื่นอย่าไปคิด ทึ้งมันไปให้หมด
พอใจหยุดใจนิ่ง มันก็จะสว่างในท้อง
ทำใจให้หยุดให้นิ่ง นึกถึงองค์พระให้ใส

ไม่ได้บันทึกวันที่

๑๕

รู้ทันหมด

ยายเป็นคนแรกที่คิดสร้างวัดตั้งแต่เริ่มต้น ต้องต่อสู้ทุกอย่างจนถึงบัดนี้ เพราะคิดว่าเราเริ่มไว้แล้วต้องเอาให้ดี เอาให้ได้ตลอดไม่ยอมย่างนั้นเราก็ไม่ไหว

เรื่องไม่ดีแต่ละเรื่องที่เกิดขึ้น ยายต้องนั่งเข้าที่แก้แบบแยก ยิ่งอายุมากก็เห็นอยู่มาก

เรื่องทุกอย่างยายรู้ทันหมด เพียงแต่จะถึงเวลาพูดหรือเปล่าเท่านั้น

ยายถึงบอกว่าในโลกนี้ไม่มีความลับ เพียงแต่รายังไม่สนใจเท่านั้นเอง

ลองเราจะดูจริงๆ เข้าก็รู้จนได้

๑๕

ความลับไม่มีในโลก

ธรรมะของยายละเอียดมาก ละเอียดจน
เห็นทุกลิ้งทุกอย่าง

“ความลับไม่มีสำหรับยาย”

เหมือนอย่างที่โบราณว่า “ความลับไม่มี
ในโลก”

นี่เรื่องจริง เพราะว่าไม่มีความลับสำหรับ
ผู้ที่มีธรรมะละเอียดมากๆ อะไร ก็ปิดบังไม่อยู่

จะปิดบังได้แต่เฉพาะผู้มีกิเลสเท่านั้น

เพราะฉะนั้นใครจะทำอะไร อยู่ที่ไหน
 ยายรู้หมด เพียงแต่จะพูดหรือไม่พูดเท่านั้นเอง

๕ พฤศจิกายน ๒๕๗๗

๑๖

ไม่รู้จริง

เรื่องธรรมะของหลวงพ่อวัดปากน้ำ ยายรุ้ด รุ่มมากที่สุด เพราะพยายามอยู่ทำวิชชา กับหลวงพ่อมาตลอด ไม่ได้ไปไหนเลย

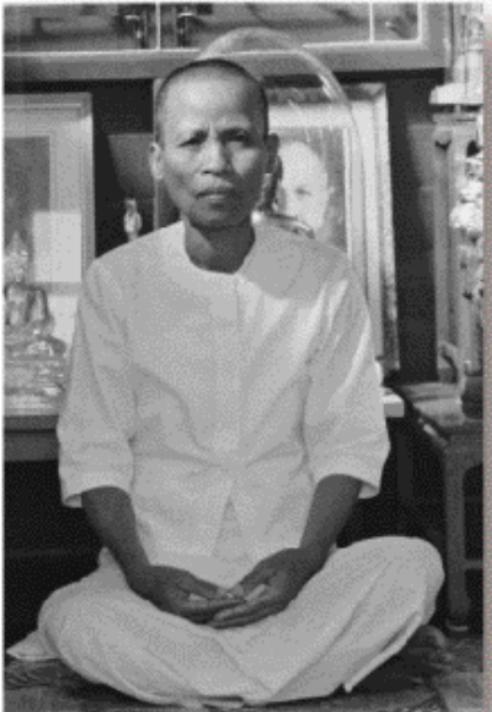
ทำตั้งแต่สมัยก่อนสังคramaโลก จนเกิดสังคramaโลก จนกระทั่งสังคramaโลกเลิกแล้ว ก็ยังทำวิชชาอยู่

คนที่เข้าเอาวิชชาของหลวงพ่อไปพูดท่าโน้นท่านี้ แสดงว่าเขามิรู้จริง แต่อยากทำตัวเป็นคนมีเชื้อเลียง

ตัวยายเอองถึงจะรุ้ด ในฐานะผู้ใหญ่ก็พูดไม่ได้ เพราะคนทางโลกหายน เข้าฟังแล้วก็ไม่เข้าใจ

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๓

คำสอนของยาย ต

คำสอนของยาย ๑

๑๓

รู้จริง...ไม่อวดใคร

คนอวดรู้...มัวแต่ลูกัน

คนที่รู้จริง...ไม่ต้องอวดกับใคร

จึงชนะในที่สุด

๑๓/ สิงหาคม ๒๕๕๓

๑๔

ทำวิชาได้

เพราะเหตุที่ยายเป็นคนที่บริสุทธิ์กาย
 วาจา ใจ มีศีล มีสัจจะ และรักธรรมะมาก
 ที่สุด เมื่อมาถึงหลวงพ่อวัดปากน้ำแล้ว ก็ได้
 ทำวิชาเลย

ปกติคนที่จะทำวิชาได้ต้องสอบแล้ว
 สอบอีก สอบกันมานามาก ก่อน ถ้าผ่านจึงเข้า
 ทำวิชาได้ แต่ยายมาถึงก็ได้เข้าไปทำวิชาเลย

๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๗

๑๙

รักธรรมะจริงๆ

ยายปฏิบัติธรรมมาก ในสมัยสังคามโลก
ต้องนั่งธรรมะเวลากลางวัน ๖ ชั่วโมง กลาง
คืน ๖ ชั่วโมง วิชานั้นต้องละเอียดมาก ถึง
ยายไม่ได้ทำวิชชารุ่นแรก แต่ก็มาทันทำวิชชา
ละเอียดๆ

พระหลวงพ่อเริ่มทำวิชชาละเอียด
ตอนที่ยายเข้ามาอยู่ในโรงพยาบาลแล้ว ธรรมะของ
ยายจึงเชี่ยวชาญมาก

พระในชีวิตของยาย

ยายรักธรรมะจริงๆ

รักมากที่สุด

คำสอนของยาย ๑

๒๐

ละเอียดจริงๆ

ที่ว่าธรรมะละเอียดนั้น ละเอียดจริงๆ
ขนาดว่ากินข้าว กินกับข้าว รู้เลยว่าสัตว์กิน
สัตว์ ดูในตัวเอง เวลากิน ดูในไส้ตัวเอง
เห็นคนกินคน

เพราะสัตว์ที่กินเข้าไป ก็คนเหมือนกับ
 เรา呢 แหละ เพียงแต่ไปล้วมขันธ์ที่เป็นหมู เปิด
 ໄກ ตามกรรมของมันเท่านั้น

๔ พุศจิกายน ๒๕๓๗

๒๐

ไม่รู้จะบอกว่ามากเท่าไร

อย่างยายทำความดีมาตลอดเป็นเวลา
หลายลิบปี อยู่ทำวิชชา กับหลวงพ่อวัดปากน้ำ
มาตลอด ได้รับถ่ายทอดวิชชาจากหลวงพ่อ
โดยตรงด้วย ได้รู้เห็นจริง ความรู้ที่ยายได้รับ^๑
ถ่ายทอดมานี้มามาก จนไม่รู้จะบอกว่ามาก
เท่าไร

เมื่อได้ที่ดินที่ศูนย์พุทธจักรฯ ใหม่ๆ ยาย
มองดูเนื้อที่ทั้งหมด ๒๐๐ ไร่ แล้วนึกในใจว่า
เนื้อที่ใหญ่โตมากขนาดนี้ ไม่พอที่จะใส่ความรู้
ของยายได้หมด ไล่ได้เพียงปลายนิ้วก็ยังนิด
เดียวเท่านั้นเอง

แต่พุดไม่ได้ คนอื่นไม่เข้าใจ คนมีธรรมะ
เท่านั้นที่จะรู้ จะเข้าใจได้

๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓

คำสอนของยาย ต

๒๒

รับศึกได้

ธรรมะของยายนะ รับศึกได้เป็นร้อย
เรื่องนี้ไม่มีใครเข้าใจ
แต่ตัวยายเองเข้าใจดีว่าอะไรเป็นอะไร
เหตุที่ได้ปฏิบัติธรรมมาหาก
และหวังพึงธรรมในตัวเอง
ถึงเอาตัวอดได้อย่างนี้

ไม่ได้บันทึกวันที่

๒๓

ไม่ต้องให้ครมาโอ*

พวงเราอย่าน้อยใจ

เราต้องเข้าใจว่าหลงพ่อมีงานมาก ไม่
ได้มารอเอ่พวงเรา

ยายไม่ชอบให้ครมาโอ* เลย

แต่คุณบางพวงแก่งແย่งซิงดีกัน

อะไรๆ ก็อยากให้หลงพ่อโอ*

ແย่งกันไปແย่งกันมา

ธรรมะก็เลยไม่ก้าวหน้า

๑๓/ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

* โอ' ในความหมายของคุณยาย หมายถึง การเอาอกเอาใจ

คำสอนของยาย ต

๒๔

นิ่งเงียบ...เหมือนแพ้...แต่ชนะ

ลูกศิษย์วัดมาขอธรรมจากคุณยาย ท่าน
จึงสอนว่า

ไม่ว่าใครจะว่าราย เถียงราย หรือ
ทะเลาะกับราย จะเป็นลูกศิษย์ใกล้ชิด หรือเป็น
ผู้ใหญ่กว่า เวลา มีอารมณ์ก็ว่าราย ต้องอย่าง
นั้น อย่างนี้ลี

รายจะเงียบ

ยอมแพ้เข้าไปก่อน

ให้เข้าพูดๆ และว่าไป

รายจะเอาชนะทุกคนด้วยความเงียบ

ก่อน

คำสอนของยาย ต

เข้าพูดไป พอเหนีอย ก็หยุดเอง
ปล่อยให้เขากรธ มีอารมณ์ว่าไปคนเดียว
ยายเงียบอย่างเดียว
ยายเอาชนะทุกคนแบบนี้มาทั้งนั้น
ยายนิ่งเงียบ
แล้วดึงธรรมะดูภายใน
แล้วหายากซันะ

๑๑ มกราคม ๒๕๓๔

คำสอนของยาย ต

๒๕

สมาชิช่วย

คุณยายสอนวิศวกรก่อสร้างท่านหนึ่งว่า

เวลาเราคิดอะไรไม่ออก

ให้หลบไปเฉียบๆ ไปนั่งลงมาดิ

เอาใจรวมเข้าไปในตัว

แล้วร่วมงานทั้งหมดของเราเข้าไปไว้ใน

ตัวด้วย

เราจะคิดออก

เราจะจัดแผนงานของเราออก

ว่าจะต้องทำอะไร ทำยังไง จะเห็นชัด

นั่งลงมาดิทำให้เกิดปัญญา

พยายามใช้วิธีนี้เหมือนกัน

คำสอนของยาย ต

งานในครัวมีปัญหาตรงไหน
ยายจะกลับเข้าไปในกุฎิ
นั่งเฉียบๆ ลักษ์พัก
ก็จะคิดวางแผนออก
ว่าจะแก้ปัญหายังไง

๕ สิงหาคม ๒๕๓๔

๒๖

ตั้งสติ...ก่อนพูด

นักธุรกิจท่านหนึ่งมากرابคุณยาย ท่านสอนว่า

คนเราทำงานด้วยกัน

เวลาเราคิดอะไรไม่ออก

เราต้องหลบออกไปหาที่เงียบๆ ลักษัพกหนึ่ง

หลับตาทำใจให้หยุดนิ่ง

ประเดี่ยวเรื่องต่างๆ มันจะผลลัพธ์มาสอนเราว่า เราจะต้องทำอย่างไร

แล้วเราจะค่อยตั้งสติไปพูด

ถ้าคิดว่าพูดแล้วเราขาดทุน

ก็อย่าเพิ่งพูด

คำสอนของยาย ต

ให้กลับไปนั่งสมาธิใหม่
จนกว่าใจจะสงบ แล้วค่อยกลับมาพูด
ต้องพูดแล้วไม่ขาดทุน
ถ้าขาดทุน อาย่าพูด
พูดแล้วให้ตัวเองกำไร ไม่เสีย
 เพราะชีวิตของเรา เดียววัน เดียวคืน
 จะทำอะไรก็ให้รับทำ
 ตั้งหลักให้ดี
 จะได้ไม่เสียที่ที่เกิดมาเอาทำไร
 คือบุญ (ความดี) ติดตัวกลับไป

๙ ตุลาคม ๒๕๓๔

๒๗ ยกใจให้สูง

ให้ยกใจของเราให้สูงขึ้น
แล้วเราจะเห็นว่ากามเป็นทุกข์
ชาวโลกเขามองไม่เห็นกัน
ถ้าเราหัดยกใจเราให้เห็นอธรรมดा
ยกใจออกจากกาม
ก็จะเห็นชัดว่าเป็นของตា
เป็นลิ่งที่พาให้ตា
จะมองเห็นชัดเหมือนมองจากที่สูง
ชาวโลกเขายังด้วยกัน อยู่ระดับเดียวกัน
เขากลิ่งมองไม่เห็น
ให้เราอธิษฐานอีกว่า เรื่องกามนี้ แม้
เพียงจะรู้ จะเห็น จะได้ยิน โศรมาคุยด้วย
ก็อย่าให้มีเลย ให้สะอาด บริสุทธิ์จริงๆ

คำสอนของยาย ต

ยายดูในอดีต ดูหายาบ ดูละเอียด
ดูย้อนไปหมดว่าล่ำอดไหม ก็เห็นว่า
นับอลงไขยชาติมานั้นล่ำอดหมด
ดูในปัจจุบัน ตั้งแต่เด็ก เกิดมาเป็น
ผู้หญิง ก็ไม่เคยมีลิ่งนี้ในใจเลย
ไม่เคยคิดรักใครเลย
ยายภูมิใจในเรื่องนี้มาก
เคยมีคนมาเกี้ยว ยายก็ไม่พูดด้วย
ถ้าต้องพูดด้วยก็แบบ “สามวาสองศอก”
จนมาเข้าวัด
ยายมองเห็นว่าบริสุทธิ์มาก
จึงอธิษฐานว่าอย่าได้เจอออย่างนี้อีก และ
ยายก็เห็นต่อไปว่าจะไม่เจออีกแน่นอน
เราจะต้องอธิษฐานทุกเช้า ทุกวัน จะ
ได้ยกใจสูงขึ้น

มีความคิดออกจากลิ่งเหล่านี้
ให้หัดทำไว้ จะได้ลิ่งดีๆ ติดตัวไป
ส่วนเรื่องอื่นๆ ก็อธิษฐานติดไปด้วย
ยิ่งจรดใจเข้าไป ก็ยิ่งคักดีลิทธี
ยิ่งรับรู้เข้าไป
ยิ่งอธิษฐาน
บุญก็ยิ่งมากขึ้น
ยิ่งทำให้เป็นตามที่อธิษฐานนั้นๆ

๓ ธันวาคม ๒๕๗๓

๒๔

ไม่สวยเลย

ยายอยู่ในความพิจารณาตกลอดเวลา

ยามมองผู้หญิงไม่เห็นสวยเลย ไม่รู้ว่า
เป็นอะไร มองกี่คันๆ ก็ไม่ลวย

เห็นแต่ทุกข์ เห็นโ通畅 เห็นกรรม เห็น
แต่ความไม่งามทั้งนั้น

พยายามแต่งทุกอย่าง ตั้งแต่เท้าจนถึงหัว
ก็ยังไม่เห็นอะไรสวย

ยายเห็นโ通畅 เห็นจริงๆ เห็นว่าถ้าใคร^๑
ไปติดพวงนี้ก็ไปได้ไม่ตลอด ต้องตกกระปอง
ลักษณะได้วันหนึ่ง มีโอกาสพลัดมากที่สุด

ยายถึงอธิษฐานข้าแล้วข้าอิกอยู่เรื่อยๆ

๒๕

เห็นชัด

เพราะยายเห็นชัดว่า

ถ้าขึ้นไปยืนดีในการแล้ว

ก็เท่ากับว่ายอมเป็นบ่าวเป็นทาสของ
ไอ้ด่า ยอมให้เขาลับ เขาโกรกแล้ว

ยายไม่ยอม

ถ้ายอม ก็เท่ากับแพ้เขาแล้วตั้งแต่แรก

จะไปลุ้เข้าได้อย่างไร

ใครติดในการ ก็สร้างบารมีไปไม่ได้ตลอด
เอาตัวไม่รอด

๒๕ มิถุนายน ๒๕๗๓

คำสอนของยาย ต

๓๐

ไม่เป็นสาระไม่พูด

เรื่องบางเรื่องที่ไม่เป็นสาระ
เช่นเรื่องกาม ยายไม่เคยพูดเลย
และอย่างที่จะพูดด้วย
ยิ่งเมื่อยายเป็นสาวยิ่งอายมาก
มาเดี๋วนี้ยายแก่มากแล้ว
บางเรื่องจึงกล้าพูด

๒๔ มิถุนายน ๒๕๗๓

๓๑

ตามยายไปได้

ยายอธิษฐานอยู่เรื่อยๆ ว่า

“คนที่จะตามยายไปได้

ต้องเป็นผู้ที่มีก้าย วาจา ใจ สะอาด
บริสุทธิ์

ไม่อยากดัง

ไม่อยากเด่น

มีความลับใดๆ มักน้อย

ซื่อสัตย์ ซื่อตรง

และปฏิบัติธรรมมากๆ”

ไม่ได้บันทึกวันที่

คำสอนของยาย ต

๓๒

สมบูรณ์ บริบูรณ์

gapchaatini...

เป็นgapchaatิสุดท้ายแล้วสำหรับยาย

gapchaatิต่อไป...

ลิงที่จะทำให้ด่างพร้อยแม่นิดเดียว ก็อย่า

ให้มี

ให้สมบูรณ์ บริบูรณ์ทุกอย่าง

เกิดมาแล้วให้พร้อมที่จะสร้างบารมีให้
ได้มากที่สุด

ให้พร้อมทุกอย่าง

๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

คำสอนของยาย ๑

๓๓

คำอธิษฐานของยาย

ยายเห็นคนล้มยืนสร้างที่อยู่เป็นตึกสูง
ให้ญี่ปุ่น และอยู่กันอย่างแօอัด ดูเหมือนถูกคุมขัง
ไม่เป็นอิสระ

ยายเลยวิชฐานว่า
ขอให้ได้อยู่ในที่ที่มีอากาศบริสุทธิ์
สะอาด โปร่งสบาย
อากาศดี
โดยไม่ต้องใช้เครื่องปรับอากาศ
หรือพัดลม

๓ ธันวาคม ๒๕๗๓

๓๔

รู้เท่าทัน...ไม่โกรธตอบ

เมื่อเกิดเรื่องหนักๆ กับยาย ทุกครั้งยาย
จะอยู่ในธรรมมากร

ยิ่งอยู่ในธรรมมาก ใจยิ่งใส
ใจยิ่งใส ก็ยิ่งดึงวิชชาได้ลະเอียดมากขึ้น
ยายจะไม่โกรธตอบคนที่โกรธยาย
แต่ยายจะมองต้นตอ ที่ทำให้เกิดเรื่อง
เหล่านี้ขึ้น

นับตั้งแต่ก่อนจะเข้าวัด ก็โดนโขก
เข้ามาบวชทำวิชชาแล้ว ก็ถูกเข้า
รังเกียจ

หาว่าเป็นคนชั้นต่ำ
เป็นคนรับใช้เขามา

เป็นวัณโรค

เป็นคนไม่มีความรู้

ที่อยู่อาศัยก็ให้อยู่ที่ลอกปราก ที่แยกที่สุด

เวลาเอาอาหารมาให้ก็กระแทกให้

เกิดมากพชาตินี้ ยายโดนมารโขกลับ

ตลอดเวลา เข้าวัดแล้วก็ยังدونอยู่เรื่อยๆ

จนบัดนี้

แต่ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายที่มันจะโขกลับฯ

เพราะเดือนี้ยายรู้ทันหมดแล้ว

จะไม่ยอมแพ้

และพร้อมที่จะปราบมันอีกด้วย

ไม่ได้บันทึกวนที่

๓๕

อีกชาติเดียว

อดทนอีกชาติเดียว
อะโราจะเกิดขึ้น ยายก์ทันได้
อดทนเป็นภพชาติสุดท้าย
ต่อไปไม่เป็นอย่างนี้อีกแล้ว
ไว้งานเสร็จแล้วรู้กัน
ว่าใครเป็นใคร รู้กันหมด
ใครสะอาด บริสุทธิ์ มากน้อยแค่ไหน
ตัวยายเอง ยายไม่มีปมด้วย
มีแต่ความบริสุทธิ์
ทุกอย่างจะตัดลิน เมื่องานเสร็จแล้ว
ว่าใครทำมาอย่างไร เป็นอย่างไร

คำสอนของยาย ต

จะรู้หมด ไม่มีอะไรปิดบังได้
ยายองอาจกล้าหาญตลอดเวลา
 เพราะลิงที่ยายทำไว้
 บริสุทธิ์ทั้งหมด

ไม่ได้บันทึกวันที่

๓๖

ไม่ออกฤทธิ์

ยายอยู่กับหลวงพ่อวัดปากน้ำตลาดชีวิต
ไม่เคยออกฤทธิ์* กับท่านเลย
มีอะไร ก็ใช้แต่ความอดทน
พอหลวงพ่อท่านดุ ท่านสอน
ยายก็มีแต่ความอดทน
คิดแต่ทำความดีเรื่อยๆ ไป
เป็นคนอื่น คงทนไม่ได้อย่างนี้

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

* ออกฤทธิ์ ในความหมายของคุณยาย หมายถึง การถือตัว อดเก่ง

คำสอนของยาย ๑

๓๙

อย่าเพลอลสติ

พวกราต้องอย่าแสดงถูกทึ่นนะ
แม้ว่าตัวเราเองจะมีฤทธิ์
มีงานทำมากันน้อยแค่ไหน
ก็อ่อนน้อม อดทนเอาไว้
ผู้ใหญ่ ครูอาจารย์มีแต่ความหวังดีกับเรา
พวกราต้องจำคำของยายไว้ให้ดี
เขามาอธิษฐานกำกับไว้ว่า
อย่าเพลอลสติเรื่องนี้เป็นอันขาด
ไม่อย่างนั้นแล้ว เราจะเลี่ยคน
จะไปได้ไม่ตลอด
จะไม่มีวิชชา ไม่มีความรู้

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๓๔

อ่อนน้อมเสมอ

พวກที่ใช้งานแล้วมีฤทธิ์
แล้วก็เอาฤทธิ์มาแสดงกับคนโน้นคนนี้
อย่างนี้ใช้ไม่ได้
คนที่หลวงพ่อใช้ก็เหมือนกัน
พอท่านใช้ก็มีฤทธิ์มาก
ออกฤทธิ์จนลีบตัว
ยายไม่เคยไปแสดงฤทธิ์กับใครฯ เลย
มีแต่ความอ่อนน้อมอยู่เสมอ

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

คำสอนของยาย ต

๓๔

ตามให้ทัน

ถ้ากลัวจะตามยายไม่ทัน

ต้องรีบทำให้บริสุทธิ์ที่สุด

ต้องมีความเพียร

และความอดทน

๕ พฤหัสภาคม ๒๕๕๗

คำสอนของยาย ต

๔๐

สู้...เงียบ

คนเราสร้างความดี

อย่าคิดว่าง่าย

ต้องต่อสู้ ต้องอดทน และเงียบ

ยายสร้างความดี

ยายสู้...สู้ด้วยความเงียบมาตลอด

ยายใช่บุญช่วย

แล้วยายก็ชนะด้วยบุญ

๑๐ กันยายน ๒๕๓๔

คำสอนของยาย ต

๔๐

ต่อสู้ และอดทน

คุณยายสอนสาวชูชนที่มากราบขอ办理ว่า...

คนเราจะสร้างบำรุงมี

ต้องต่อสู้

ต้องอดทน

๑๗/ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

คำสอนของยาย ๑

๔๒

อย่าให้ร้าวไหล

ดูแลงานก่อสร้างให้ดี

อย่าให้ร้าวไหลนะ

เพราะเราใช้สมบัติบันหัวชาวบ้าน

เขามี ๕ บาท ๑๐ บาท เขางบนนะ

มีบาทสองบาท สลึงสองสลึง

เขางบนขึ้นหัวนะ

อธิษฐานแล้วอธิษฐานอีก

แล้วมาทำแบบนี้นี่ระวังนะ

เดียวจะได้บุญไม่คุ้มบาป

...../.....๔๔๔๑

๔๓

จน...หมดตัว

สาวชูชนท่านหนึ่งพากย์ติซึ่งติดการพนัน มา
ให้คุณยายช่วยชี้ทางให้ คุณยายจึงสอนว่า...

คุณได้เงินมาเท่าไรก็หมด

บ้านก็ร้อนเป็นไฟ

มีเงินพันล้าน ก็หมดพันล้าน

คนเล่นการพนันทุกคนใจไม่บริสุทธิ์

ฉันก็จะเอา

เขา ก็จะเอา

จ้องจะเอา

ได้เงิน ก็เป็นเงินไม่บริสุทธิ์

ได้มากก็หมดไป

คำสอนของยาย ต

ตอนแรกอาจจะได้
ตอนหลังก็เสีย
ไม่มีทางรวย
ถ้าไม่เล่นการพนัน
ก็จะมีทางรวย
แต่ถ้าเล่นต่อไป
แม้มีพันล้าน ก็ต้องจนหมดตัว

๑๘ สิงหาคม ๒๕๓๔

๔๕

บุญ...ไม่ทำไม่ได้

กว่าจะได้เกิดมาเป็นคนนี่ยากนนะ เกิดมาแล้วก็ให้ทำบุญเยอะๆ มีมากก็มาก มีน้อยก็ทำน้อย ตามกำลังอย่าให้เดือดร้อน

จะยังไง ยายก็ทำบุญ ไม่ทำไม่ได้ ยายไม่รู้หนังสือ แต่ยายก็สร้างวัดเลร์จ จะกระทั้งมหาดกฉิน

ยายทำบุญมากขนาดที่ว่า นั่งธรรมะ ทำวิชชา ปัดลูกระเบิดได้ แล้วก็สร้างวัดได้ สำเร็จ

ถึงขนาดนั้นยายก็ยังอยากราทำบุญ ทอดกฐิน ทำให้ครบทุกอย่าง ทั้งบุญหยาบบุญละเอียด

๔๕

โครงการ กีอิยากรคบหา

เราต้องสร้างบุญ

สร้างบุญของเราให้มากๆ

สร้างบุญให้เป็นภูเขา

โครงการจะยังไง

หากสร้างบุญของเราไป

สร้างความดีของเราไป

คนอื่นเข้าไม่เห็น ก็ไม่เป็นไร

คนที่สร้างความดี

โครงการ เขาก็อยากรคบหา

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๔๖

ทำแต่กรรมดี

ให้เราสร้างแต่กรรมดี

สิ่งที่ไม่ดีให้พชาตินี้เป็นชาติสุขท้าย ที่
จะเอามันออกให้หมด

แล้วพชาติต่อไปเราจะมีแต่กรรมดี

เราต้องมาเกิดอีก

เพราะกิเลสเรายังไม่หมด

แต่กรรมชั่วเราไม่ทำ

เราจะทำแต่กรรมดี

๑๔ กุณภพนธ์ ๒๕๗๕

คำสอนของยาย ๑

๔๓

บุญเก่า บุญใหม่

ยายลงสารทั้งคนจน คนรวย
คนรวยทำบุญเก่าไว้ดี จึงมีสมบัติ
ถ้าเราไม่ชวนเข้าทำบุญ
บุญเก่าเขาก็จะหมด
ภพชาติต่อไปก็จะจน และลำบาก
คนจน บุญเก่าทำมาน้อย
ถ้าเราไม่ชวนเข้าทำบุญ
ภพชาติต่อไปเข้าจะจนยิ่งกว่านี้อีก
ยายลงสารทั้งคนจน คนรวย
เราต้องชวนเข้าทำบุญ
จะได้มีสมบัติติดตัวไป

ไม่ได้บันทึกวันที่

คำสอนของยาย ต

๔๔

ช่วยคนอื่นได้ ต้องมีบุญมาก

ยายลงสารคน

อยากจะช่วยเหลือคน

คนที่จะช่วยคนอื่นได้ต้องมีบุญมาก

ยายจึงเร่งสร้างบุญให้กับตัวเอง

ไม่ได้บันทึกวันที่

๔๙

คนมีบุญมาก ปกครองคนมีบุญน้อย

คนมีบุญมากปกครองคนมีบุญน้อย

ค่อยๆ ชวนกัน ดึงกันไป

เพราะคนมีบุญน้อยไปเองไม่ได้

ต้องเข้ามาอาศัยบำรุงของคนมีบุญมาก

คนมีบุญน้อยจะไปสร้างรัตน์ ก็ไปเองไม่ได้

ต้องอาศัยคนมีบุญมากค่อยช่วยไป

คนมีบุญมากต้องสร้างความดี

ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

คนที่จะไปช่วยพ่อขึ้นมาจากนรกได้นะ มี

น้อยนั่น แทบจะไม่มีเลย

พยายามไปช่วยมาได้ ยายก็โลง

มีความสุขทีเดียว

คำสอนของยาย ต

มีความสุขมาจนถึงทุกวันนี้แหละ
 เพราะคนหูหนวกนะ เป็นทุกข์ที่สุด*
 เขาจะพูดอะไรก็ไม่ได้ยิน ไม่รู้เรื่อง ไม่
 เข้าใจ ทุกข์จริงๆ
 กว่ายายจะไปนรกได้นะ
 ยายต้องเดินман เดินจนกายใส่ทุก
 กายเลยละ ยายถึงไปได้
 แม้แต่คawayที่ยายเมียนมัน
 ยายก็ไปดูว่ามันตายแล้วไปไหน
 ยายก็แผ่ส่วนกุศลให้มัน

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

* สมัยคุณยายยังเด็กเคยถูกพ่อแข่งให้หูหนวก คุณยายกลัวมาก จึงตั้งใจปฏิบัติธรรมไปช่วยพ่อจากนรก และได้อธิษฐานพ่อ

๕๐

นึกถึงบุญได้...ได้บุญมาก

เรารอย่าคิดนะว่า
อยู่ใกล้ตายแล้วจะได้บุญมาก
คนที่จะได้บุญมาก คือ^๑
คนที่นึกถึงบุญได้เท่านั้น
เราต้องพึงบุญ
พึงอย่างอื่นไม่สำเร็จหรอก
พยายามบอกให้

ไม่ได้บันทึกวันที่

คำสอนของยาย ต

๕๑

ເອົາທັງບຸນຫຍາບ ບຸນລະເອີ້ດ

ບາງຄນຄືດຈະນັ້ງຮຽມຂອຍ່າງເດືອນ
ຫຍາບໄນ້ອ່າຍກຳທຳ ອຸນຍາຍຈຶ່ງສອນວ່າ...

ຍາຍເອາໜາດທັງບຸນຫຍາບ ບຸນລະເອີ້ດ
ບຸນຫຍາບເຮັກຈະໄດ້ຝຶກຕົວ
ບຸນລະເອີ້ດກີ່ຈະສອນຕົວເອງໄດ້
ແຕ່ກໍາເຮົາເຂົ້າຄື້ງຮຽມກາຍ
งานຫຍາບໆ ກີ່ຈະລຳເຮົ້າຈ່າຍຂຶ້ນ

ໄມ້ໄດ້ບັນທຶກວັນທີ

๕๒

บุญ...ทำความสะอาดธูปนีสงฆ์

คนที่ทำความสะอาดธูปนีสงฆ์

ไม่ว่าจะไปอยู่สวรรค์ชั้นใดก็ตาม

จاتุมหาราชิกา ดาวดึงส์ ยามา ดุลิต
...วิมานก็จะใสสว่าง

ผิวพรรณวรรณก์ผุดผ่องกว่าเทวดา
องค์อื่นๆ

คนที่จะมาทำความสะอาดอย่างนี้มีน้อย

เทวดาที่จะมีผิวพรรณสว่างใสอย่าง
นั้นก็มีน้อย

ถ้าเรามีแรง เรายกทำไปนะ ใครทำใครได้
สะสมบุญเอาไปมากๆ ก็แล้วกัน

คำสอนของยาย ต

๕๓

ยึดบุญเป็นที่พึ่ง

ยายยึดบุญเป็นใหญ่

ยายรักบุญ

รักบุญมากที่สุด

เพราะบุญช่วยหายได้

คนยังมีกิเลส

เดียวก็ดีบ้าง

เดียวกร้ายบ้าง

ยายยึดบุญของยายเป็นที่พึ่ง

๒๖ มกราคม ๒๕๓๔

๔๕

ได้บุญทุกวัน

คนที่สร้างวัด ย่อมได้บุญมาก

เพราะทำให้คนที่มาอยู่มาใช้ได้รับความ

สุขลulty

ทราบได้วัดยังอยู่

อาคารแต่ละหลังยังไม่พังทลาย

ผู้สร้างย่อมได้รับบุญไปทุกวันๆ

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๔

คำสอนของยาย ต

ก้าวต่อไป

๕๕

ได้ตามที่ตั้งใจไว

คุณยายอธิษฐานผ้าป่า ที่จะทอดวันมาฆบูชา

พ.ศ.๒๕๓๔ ซึ่งท่านเป็นประธานให้กล่าว

น้อมใจมาไว้ที่คุณย์กลางกาຍ รุกขเทวดา
อากาศเทวดา ภูมิเทวดา เทวดา ๖ ชั้น พรหม
๑๖ ชั้น อรุปพรหม ๔ ชั้น ตลอดแสนโกภี
จักรวาล อนันตจักรวาล

ให้มารับรู้ อนุโมทนาบุญที่ยาຍจะทอด
ผ้าป่า ถวายผ้ากาສาวพัสดร์

ให้ทุกคนได้บุญด้วยกัน

หลวงพ่อธัมมະ ^๑

หลวงพ่อทัตตะ ^๒

^๑ หลวงพ่อธัมมະ ปัจจุบันคือ พระราชนาวีสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย)

^๒ หลวงพ่อทัตตะ ปัจจุบันคือ พระภานุวิริยคุณ (หลวงพ่อทัตชีโว)

คำสอนของยาย ๑

พระทุกองค์ในวัด ให้ได้บุญกับยาย
ให้ได้บุญตามกำลังศรัทธาที่ตั้งใจ
ใครตั้งใจทำกับยายมาก ก็ได้มาก
เหมือนคนถือน้ำมาเต็มขัน
ใครตั้งใจ ๑๐๐ % ก็ได้บุญเต็ม เหมือน
น้ำเต็มขัน
ใครตั้งใจน้อย ก็เหมือนถือน้ำมาก
กระซอกๆ เหลือนิดเดียว
บุญก็ได้อย่างนั้นเหมือนกัน

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

๕๖

ทำบุญไม่สูญ

คุณยายเดินทางไปเชิญชวนสาวชนمار่วมบุญทอดผ้าป่าปามาหมูชา พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ศูนย์กัลยาณมิตร จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพิษณุโลก คุณยายพูดให้ธรรมะว่า...

บุญເອາດີດຕ້ວໄປໄດ້

ມືນ້ອຍທຳນ້ອຍ

ທຳບ່ອຍໆ ກົມາກເອງ

ເໜືອນເກົບເຈີນໃສ່ກະບຸກ

ถຶງຈະມີສົມບັດພັນລ້ານ

ຄໍາໄມ່ໄດ້ທຳບຸນ

ເວລາຕາຍກົ່າເອາດີດຕ້ວໄປໄມ່ໄດ້

ຍັງໄມ່ໃຊ່ຂອງເຮົາ

คำสอนของยาย ๑

ถ้าเราทำบุญ

สมบัติก็เป็นของเรา

ติดตัวเราไปข้ามภพข้ามชาติ

ทำบุญไม่สูญเปล่า

เป็นสมบัติของเรา

ถ้าเราไม่ได้ทำบุญ

เราตายไปก่อน

คนที่อยู่ข้างหลัง

ก็เป็นคนใช้สมบัตินั้น หรือไม่ก็ตามแต่ดิน

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๗

๕๓

เพราะบุญ

ที่ยายบอกบุญ เพราะยายรักบุญ
บุญ คือความดี จะทำให้ยายพั้นทุกข์
ยายอยากได้บุญ เพราะภพชาติต่อไป
ยายต้องเกิดอีก
ที่เขายากจน เพราะเขาไม่ทำงาน
บอกบุญเขา เขา ก็ได้บุญ เราก็ได้บุญ
ไปกันเป็นหมู่คณะ
ไม่ต้องนั่งจ้องอยู่คนเดียว
ภพชาติต่อไปจะได้พบกันอีก
ไม่ต้องเจอคนพาล
พบแต่คนมีบุญด้วยกัน ก็ไม่เดือดร้อน

๔๔

บุญช่วย

สาธุชนท่านหนึ่ง เรียนถามคุณยายว่า เวลา
พบอุปสรรค และอยู่ท่างไกลจากคุณยาย จะขอ
บารมีคุณยายให้ช่วย จะทำอย่างไร คุณยายตอบ
ว่า...

ให้นึกถึงบุญกุศลที่เราทำบุญทำทาน
เรียกบุญช่วย บุญจะช่วยเราได้
ถ้าเราควบคุมพลา
คนพลา ก็ช่วยเราไม่ได้
บุญจะทำให้เราได้พบกับคนดีๆ ที่จะช่วย
เราได้

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๗

๕๙

อายุน้อยไม่เป็นไร ขอให้บุญเยอะ

สาวชูชนท่านหนึ่งมากราบขอให้คุณยายช่วย
 เพราะต้องไปทำงานที่แห่งใหม่ ซึ่งมีหน้าที่ต้อง^{จะ}
 เป็นหัวหน้า (ดูแลบุคลากร) คนเก่าที่มีอายุมากกว่า
 ท่านสอนว่า...

ไม่ต้องกลัว อายุน้อยไม่เป็นไร

ขอให้บุญเยอะก็แล้วกัน

บุญเป็นคนคุม (บริหาร ดูแลบุคลากร)

ไม่ใช่อายุ

ตัวเราเป็นหุ่น บุญเป็นคนทำ

ถ้าบุญเรามาก ก็เป็นหัวหน้าในที่นั้น

บุญเป็นผู้ควบคุม

๖๐

อายุสัน อายุยืน

สาวุชนท่านหนึ่งมากราบคุณยาย ขอให้ท่านช่วยสามีซึ่งเสียชีวิตแล้ว และเรียนถามว่า ทำไมสามีจึงตายเร็ว ท่านตอบว่า...

ที่ตายเร็ว เพราะหมดอายุขัย

คนเราอายุลั้น เพราะในอดีตม่าเบียดเบียนลัตัวมาก ต้องใช้กรรม เลยอายุลั้น

คนอายุยืนอย่างยาย เพราะในอดีต
ยายไม่ค่อยม่าเบียดเบียนลัตัว

ต้องทำใจว่าทุกคนก็ต้องตายทั้งนั้น จะ
ชาหรือเร็ว

เราเองก็ต้องตาย

แม้คนที่รักกันมากที่สุด ก็ยังดึงไว้ไม่ได้

๖๐

สร้างบุญให้มาก

สาวชูชนท่านหนึ่งมากราบคุณยาย ถามเรื่อง
อยากจะไปปฏิบัติธรรม แต่ยังห่วงลูก(ที่โตแล้ว) อัญ
คุณยายตอบว่า...

ผู้หญิง ผู้ชาย เวลารักกันเหมือนน้ำตาล
เชื่อม เวลามีลูกลักษณะแล้ว ก็ทะเลาะกันทุกวัน

ถ้าไม่อยากมีภาระ ก็อย่ามีลูก
ถ้ามีลูกก็ต้องรับภาระเลี้ยงดู จะไปทิ้ง
ข้างได้อย่างไร

ยายเป็นห่วงบุญ ไม่ห่วงใคร
ในตัวเรามีดวงบุญกับดวงบาป
เราต้องสร้างบุญของเรามากๆ
ยายสู้ทุกอย่าง

คำสอนของยาย ต

มีอะไรเกิดขึ้น
ยายดู แก่ปัญหาไม่ถอย
เวลาจะช่วยเหลือใคร
เราก็ต้องมองดูตัวเรา ก่อน
แล้วดูตัวเขาว่าเราช่วยเขาให้ไหม
ถ้าไม่ให้ ก็วางแผนมา
ถ้าเตือนเขาแล้วไม่เชื่อ
ก็ต้องคิดว่าแล้วแต่บุญแล้วแต่กรรมที่
เขารักษา
ถ้าเรารับอะไรมา
เราก็ต้องตั้งใจทำให้ดีที่สุด

๖๒

ເອາໄປໄດ້ແຕ່ບຸລູບາປ

คุณยายพูดกับอดีตเทศมนตรี จังหวัด

ศรีสะเก่าย ว่า...

คนมียศมีตำแหน่งเวลาเข้าวัด
ยกให้วางทิ้งไว้ มันเป็นเรื่องของโลก
เวลาตายไป ก็ເອາດີດຕົວໄປດ້ວຍໄມ່ໄດ້
ต้องทิ้งไว้
ที่จะເອາດີດຕົວໄປໄດ້ກີ້ຂຶ້ອ ບຸລູບກັບບາປ
ເທັນນີ້

คนมียศກີ້ຂຶ້ອຄົນສົມຫວັໂນນ
ພອດອດຫວັໂນນອກ ກີ້ໄມ່ມີໄຮສນໃຈ
ເໜືອນຄົນຕອນໝາຍສແລ້ວ

คำสอนของยาย ๑

อะไร ก็ไม่แน่
ที่แน่ๆ คือ บุญและบาปเท่านั้น
ทุกอย่างขึ้นอยู่กับบุญและบาป

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๗

คำสอนของยาย ต

๖๓

แหล่งบุญกุศล

พอย้ายมาอยู่ที่ศูนย์พุทธจักรฯ

ยายมุ่งหวังอย่างเดียว คือ

ให้เป็นที่สะอาด บริสุทธิ์

เป็นแหล่งบุญกุศล

ให้ทุกคนได้ปฏิบัติธรรม

ได้มีความบริสุทธิ์ด้วยไปมากๆ

ไม่ได้บันทึกวันที่

๖๔

เอาชีวิตเข้าแลก

ยายต้องเอาชีวิตเข้าแลกกับการสร้าง
ศูนย์พุทธจักรฯ กว่าจะสร้างเสร็จ
พอเกือบเสร็จยายก็ล้มเจ็บ
เจ็บคราวนี้แทบเอาชีวิตไม่รอด
ยายต้องเอาตัวเองเหมือนกับจุ่มอยู่ใน
บุญตลอดเวลา ถึงรอดได้
ถ้าเป็นผู้เดาคนอื่น คงเป็นขี้เล้าไปแล้ว
ตอนนี้ยายก็หายแล้ว
แต่ก็สบ้ายแบบคนแก่นะแหล่ะ

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖

คำสอนของยาย ต

๖๕

คิดได้บ้างไหม

เมื่อยายเด็กๆ

ยายเดินตามหลังแม่

แล้วก็นึกในใจว่า

เมื่อยายแก่แล้ว อาย่าได้ลำบากเลย

คนทุกวันนี้จะรู้จักริดบ้างไหมนะ

ที่ลำบากทุกวันนี้

เพราะบ้าปมันท่วมหัว

เห็นแล้วจะคิดได้บ้างไหมนะ

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

๖๖

อย่าดูถูก

เวลาเราไปเจอคนจน

คนขอทาน

คนชั้นกลาง

คนรวย

เศรษฐี

เรารอย่าไปดูถูกเขานะ

สมัยนayอยู่นี่ครับยศครับ

มีขอทานมาขอข้าวเปลือก

ยายก็ให้ข้าวเปลือก

ขอข้าวสาร ยายก็ให้ข้าวสาร

๑๐ กันยายน ๒๕๓๕

๖๓

พอดี พอดี

การจัดอาหาร หรืออะไรก็แล้วแต่
มากเกินไป ก็ไม่ดี
น้อยเกินไป ก็ไม่ดี
ต้องให้พอดีๆ
เอาพอดีๆ ถึงจะดี

ไม่ได้บันทึกวันที่

๖๔

มนุษย์ประเสริฐสุด

มนุษย์เรา呢่เก่งนะ

ใจจะเก่งเท่ามนุษย์เป็นไม่มี

เหล็กทั้งท่อนยังเอาไปลอยบนน้ำได้

เกิดเป็นมนุษย์นี้ประเสริฐสุด

ใจจะเก่ง

จะประเสริฐเท่ามนุษย์นี้ เป็นไม่มี

๑ ตุลาคม ๒๕๓๕

บันทึกน้อย	จะฉ้ออธรรม	คำชี้เชิงล้วน
ทุกภาคตอน	ค่าแล้ว	เกินคาดหมาย
สวยงามให้เหย	หายให้	ในวันเดือน
เมื่อเวลาห่วง	รักเพิ่มๆ	นัดจีตไว้
พากรักตน	รักนาย	รักภายนธรรม
ลงน้ำมนต์	คำเสี่ยงสอน	อันมั่งให้เหย
ฝึกอบรม	เข้มความตี	ตลอดไป
จะเต็งทับ	เหมือนนาย	ที่ปล่อยทาง

บทกลอนบูชาธรรม โดย พระมหาธรรมลักษิต อธิคมจิโค

คำสอนของยาย ๓

ISBN ๙๗๔-๔๗๔๘๐-๙-๔

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ : พระราชนាណวสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย)

พระภิกษุวิริยคุณ (หลวงพ่อทัตตชีโว)

พระครูปลัดกุญจน์ นาภิกิณโน

รวมรวมโดย : พระมหาสุวิทย์ วิชเซลโก ป.ธ.๙

บรรณาธิการบริหาร : อรุณ ฐิติญาณพร

ทีมบรรณาธิการ : พระอาจารย์และเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาบุคลากร
พระประดิษฐ์ อริณุชโย

อารีพันธุ์ ตรีอนุสรณ์ นพพร ศรีรัชพานิชย์

สมยพร รังษีสกรณ์ สุนิดา นาคเสน

รัตนภรณ์ ชุณหวัคร์

รูปเล่ม : พระอุทาён สุวัฒโน

ภาพ : ชาญชัย พรหมตา

แผนกภาพนิ่ง สำนักประชาสัมพันธ์

ออกแบบปก : วัลลภ นิลสนอม

กองการพิมพ์ สำนักประชาสัมพันธ์

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ในวาระครบ ๕๒ ปี ของ

คุณยายอาจารย์ มหาวัตถนอุบาลีกาจันทร์ ขันนกยุ่ง

จำนวน : ๑๐,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์ : มูลนิธิธรรมกาย

๒๓/๒ หมู่ ๓ ต.คลองล้าน อ.คลองหลวง

จ.ปทุมธานี โทร.๐๘๐๐๗๕๓-๖๓